

Slutevaluering af fem frikommuneforsøg på beskæftigelsesområdet

- 08 Flere praktikpladser til de unge.**
- 10 Iværksætterforløb i egen virksomhed.**
- 11 Seniorjob i private virksomheder.**
- 12 Udvidelse af virksomhedspraktikperiode fra 4 til 26 uger.**
- 15 En mere individuelt tilrettelagt og fleksibel beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige**

Forsøget er udført af: Arbejdsmarked og Borgerservice, Team 1 Dagpenge og virksomhedsservice, v/ teamchef Søren Nøhr Andresen, soren.andresen@fredericia.dk, 7211 3604, 2285 8068.

Forfatter: Søren Nøhr Andresen, teamchef.

5. april 2016

Sagerne 16/985, 16/987, 16/988, 16/989 og 16/1817 (arkiveret under sidstnævnte).

Indhold

1. Forord

2. Sammenfatning

3. Beskrivelse af forsøget

- 3.1. Baggrunden
- 3.2. Formål og forventede resultater
- 3.3. Målgruppen
- 3.4. Projektets aktiviteter
- 3.5. Forsøgets forløb

4. Evalueringsmetode

5. Forsøgets resultater

- 5.1. Effekter for målgruppen
- 5.2. Økonomiske effekter
- 5.3. Øvrige positive eller negative virkninger
- 5.4. Afsluttende bemærkninger

1. Forord

Kortfattet præsentation:

Jobcenter Fredericia har udelukkende anvendt kopiforsøg og har efter den første ansøgning fra den 7. marts 2011 ikke udviklet egne forsøg på beskæftigelsesområdet. Det at der på beskæftigelsesområdet ikke har været en stærk forankring på et strategisk niveau har betydet at projektet i Fredericia blev et driftsprojekt, hvor et enkelt team blev eneste tovholder på frikommune på beskæftigelsesområdet.

Følgende forsøg er gennemført:

- En mere individuelt tilrettelagt og fleksibel beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige.
- Udvidelse af virksomhedspraktikperiode fra 4 til 26 uger.

Følgende forsøg er ikke gennemført, og derfor ikke evalueret:

- Flere praktikpladser til de unge.
- Iværksætterforløb i egen virksomhed.
- Seniorjob i private virksomheder.

2. Sammenfatning

Vi ville gerne bruge ressourcerne på hvad der kunne give effekt og mindste langtidsledighed, frem for at give alle ledige samme ret- og pligtindsats.

Vi brugte før frikommuneforsøget ressourcer på at være rettidige og sikre at ledige kom til storgruppe møder og vi fik registreret mødet, og var dermed rettidige. Vi brugte ressourcer på at aktivere ledige ved at give alle det samme tilbud uanset hvad den enkelte ledige havde brug for.

Vi ville gerne bruge ressourcerne på de ledige der havde brug for en indsats for at komme i job, og lade de ledige der selv skaffede sig det næste job klare sig selv uden vi involverede det offentlige i den proces. Visionen var "slip de ledige fri" med en forståelse af at langt den største del af de forsikrede ledige jo blot var mellem job, og selv havde den nødvendige drivkraft til at komme i beskæftigelse igen.

Vi ville udvikle en differentieret indsats baseret på evidensbaseret viden om hvem der var i risiko for at blive langtidsledig frem for at give alle det samme. Vi ville dermed opnå bedre resultater, og få færre ledige der endte som langtidsledige. Vi opnåede at udvikle en effektiv screeningskultur, som kan spotte de ledige der har brug for offentlig indsats for at komme i job. Vi opnåede at udvikle en tidlig indsats som effektivt bruger hyppige samtaler som vigtigste værktøj til at aktivere borgeres egne ønsker og ressourcer i jobsøgning. Vi har udviklet en kultur der tager et individuelt afsæt i den enkelte borgers unikke situation.

Vi har dog samtidig i den første del af forsøget "tabt" de ledige hvor vi vurderede forkert, og de ledige skulle have haft en indsats. Alt i alt vil Fredericia kommune ikke søge om nye frikommuneforsøg for forsikrede ledige, men implementere beskæftigelsesreformen, hvis indsats harmonerer godt med den sidste del af Fredericia frikommune forsøg på beskæftigelsesområdet.

3. Beskrivelse af forsøget

Jobcenter Fredericia har deltaget i følgende kopiforsøg i indsatsen for forsikrede ledige.

1. Afvigelse af kravene til det individuelle kontaktføreløb i forhold til hyppighed rettidighed og formen på kontakten.
2. Afvigelse af kravene om aktivering i forhold til hyppighed og rettidighed samt form og indhold af tilbuddene.
3. Afvigelse af længden på virksomhedspraktik. I forsøget op til 13 uger, der er ikke nogle forsikrede ledige der i forsøget har haft mere end 13 ugers virksomhedspraktik.

Introduktion.

Forsøgets formål var at anvende de knappe ressourcer for at opnå bedst mulig effekt. I stedet for at give alle den samme indsats, var værdien i forsøget at differentiere indsatsen ud fra en screening tidligt i kontaktføreløbet koblet sammen med en nyudviklet samtalepraksis der gør borgeren medansvarlig for eget liv og har fokus på en anerkendende samtale. Det var Fredericia kommunes vision for arbejdsmarkedsområdet i 2013.

Visionen – Slip de ledige Fri (jf. Fredericia Former Fremtiden):

- En kommune hvor borgerne har lyst til at bidrage til arbejdsmarkedet og samfundet.
- En kommune hvor ingen borgere modtager livslang varig forsørgelse.
- En kommune der understøtter og forventer borgernes eget ansvar for selvforsørgelse.

Målet er:

- At borgeren oplever at få et bedre liv ved at bidrage, og ved at klare sig selv.
- At øge arbejdsuddrevet i kommunen, og hindre en kommende mangel på arbejdskraft.
- At mindske den økonomiske belastning på kommunens økonomi.

Muligheder. I forhold til borgeren tror vi på at målene nås ved at indsatsen:

- Indeholder de rigtige incitamenter, som fremmer borgerens søgen mod selvforsørgelse.
- Understøtter borgerens handlekraft, og aldrig må fratage borgeren initiativet.
- Bygger på tillid og fælles mål frem for kontrol og tvang.
- Udvikler borgeren frem for at måle og veje borgeren.

3.1. Baggrund

Forsøget har specielt i den første halvdel betydet at der kunne bruges ressourcer på at have samtaler med ledige i risiko for langtidsledighed frem for at afholde gruppemøder med alle ledige hver tredje måned. Efter screening ved ca. 3 mdr. ledighed fik de ledige enten en tidlig indsats, og dermed også en ansvarlig sagsbehandler som havde til opgave at give individuel indsats med tilhørende tilbud. Det betød at indsatsen nu kunne tilrettelægges efter at give effekt, frem for at vi havde fokus på at være rettidige for ikke at få en økonomisk sanktion i 100 % medfinansiering af arbejdsløshedsdagpenge.

3.2. Formål og forventede resultater

Formålet med forsøget har været:

1. Opnå de samme resultater med brug af færre ressourcer
2. Udvikle indsats der har bedre effekter, og derved opnå bedre resultater med de samme ressourcer.

3.3. Målgruppen

Målgruppen er ledige, der er medlem af en a-kasse.

3.4. Projektets aktiviteter

- Udvikling af en screeningsprocedure der kunne ligge til grund for hvilken indsats en ledig skal have for at komme hurtigst muligt tilbage på arbejdsmarkedet.
- Udvikling af nye medarbejderkompetencer så ledige der er vurderet til at være i risiko for langtidsledighed.
- Afvikling af tidligere ret- og pligttilbud.
- Udvikling af tilpassede tilbud til målgruppen.
- Anvendelse af op til 13 ugers virksomhedspraktik.

3.6. Forsøgets forløb

Fredericias tilgang til forsøgene kan deles op i 3 faser.

Fase 1. 2012-2013.

Sæt de ledige fri. Forsøget skulle allokere de knappe ressourcer fra de ledige der ikke havde brug for en indsats hen til de ledige der havde brug for en indsats for ikke at blive langtidsledige.

Alle nyledige dagpengemodtagere blev screenet administrativt ud fra: 1. Forsørgelseshistorik. 2. Alder. 3. Etnicitet. 4. Uddannelsesniveau og arbejdserfaring. 5. Forløb med sygedagpenge. De blev herefter fordelt til to grupper.

a) Tidlig indsats

Gruppe a blev indkaldt til samtale og fik en ansvarlig sagsbehandler der efterfølgende gennemførte et kontaktføreløb med individuelle samtaler og tilbud om aktivering. Gruppen udgjorde ca. 15-20 % af den samlede mængde ledige. Gruppe a kunne deltage i virksomhedspraktik i op til 13 uger. Ca. 50 borgere deltager i virksomhedspraktik i mere end 4 uger.

b) Ingen indsats.

Gruppe b fik tilsendt et brev hvor de blev gjort opmærksomme på hvad jobcenteret kunne tilbyde til dem, og hvordan de kunne komme i kontakt med en medarbejder. Dette brev fik de der efter til sendt hver 3 måned. Gruppen udgør ca. 80-85 % af den samlede gruppe ledige. Ca. 5 % af gruppen henvender sig og beder om en indsats. Ca. 20 % af denne gruppe bliver langtidsledige uden en egentlig indsats.

Det blev muligt at etablere virksomhedspraktik i op til 13 uger for gruppe a.

Fase 2. 2013-2014.

Intensiv indsats for ledige i risiko for langtidsledighed og indsats for de der er blevet langtidsledige. Fredericia deltager i et starprojekt med intensive samtaler i op til 26 uger for nyledige.

Jobcenteret deltager i opkvalificeringsprojekt for udvalgte medarbejdere som udvikler kompetencer til at gennemføre den anerkendende samtale, og anvende samtale modeller der baserer sig på den coachende tilgang. Den gruppe b som er blevet langtidsledige tildeles en sagsbehandler og gives en indsats.

Fase 3. 2014-2017.

Beskæftigelsesreform og frikommune.

Fredericia kommune beslutter at gennemføre en differentieret implementering af beskæftigelsesreformen, og samtidig udvikle sig mod en fuld implementering ved udløb af frikommunestatus den 31. juni 2017. Det betyder, at der stadig screenes til 2 kategorier. Screeningen foregår ved en individuel samtale hvor alle nyledige møder op. Screeningen foregår ved at den ledige udfylder vurderingsskemaet på jobnet.

- a) Tidlig indsats hvor ret og pligt gælder i forhold til reformen.
- b) Almindelig indsats ændres til at gruppen også tildeles en ansvarlig og skal have samtale med minimum 13 ugers interval, og have ret og pligt tilbud.

4. Evalueringsmetode

Der er ikke afsat ressourcer til evaluering i Fredericia kommunes deltagelse i frikommuneforsøg. Der er derfor ikke målrettet fulgt op på resultater og effekter i gennemførelse af forsøget. Denne evaluering er derfor udelukkende baseret på en mellemliders erfaringer som den eneste gennemgående ansvarlige i forsøgsperioden. Der var i en periode planlagt en registreringspraksis, så alle de ledige der blev omfattet af et af forsøgene kunne identificeres. Dette datagrundlag er dog ikke-eksisterende eller så mangelfuldt, at det ikke kan danne grundlag for en egentlig evaluering.

5. Forsøgets resultater

De eneste resultater som med sikkerhed er opnåede, er udvikling af en differentieret indsats for forsikrede ledige. Der er anvendt flere ressourcer på færre ledige, men der er ingen indikationer på at resultaterne har været bedre end de kommuner der ikke har været frikommuner. Tværtimod har Fredericia en større ledighed og flere ledige på arbejdsmarkedsydelse og i seniorjob end nabokommuner.

Forsøget med at kunne bevillige op til 13 ugers virksomhedspraktik har anslået haft en positiv effekt i kraft af at arbejdsgivere har været mere villige til at investere i oplæring og ressourcer i en praktikant, når oplæringen kunne strække sig over 13 uger. Det har givet den svagere gruppe en chance, som den sandsynligvis ikke ellers havde fået.

5.1. Effekter for målgruppen

Der er ingen påviselig effekt der har sammenhæng med frikommuneforsøget.

5.2. Økonomiske effekter

Ukendt. Men formodentlig en ret stor besparelse på ret- og pligttilbud som er anvendt på uddannelse og opkvalificering af ufaglærte.

5.3. Øvrige positive eller negative virkninger

Organisatorisk har det at kunne arbejde med effekt og resultat frem for rettidighed og pligt betydet at der er rekrutteret en anden type medarbejdere til at gennemføre samtalerne. Det er medarbejdere der har kompetencer at bruge samtale til intervention, frem for den klassiske medarbejder der har administrative kompetencer. Det har betydet, at der er oparbejdet en kultur omkring den professionelle samtale, som Jobcenter Fredericia nu kan bringe i spil i overgangen til at implementere beskæftigelsesreformen.

Forsøget blev i begyndelsen mødt positivt fra ledige, som ikke som forventet skulle aktiveres. Det har givet en større tillid til den enkelte medarbejder at det var muligt at aftale meningsfulde forløb som ikke var argumenteret med at det var en pligt at deltage.

Det har givet positive resultater at ledige kunne forlænges i virksomhedspraktik udover de ofte først aftalte 4 uger. Denne mulighed ønskes indført i gældende lovgivning, da vi har en stor andel ledige der har brug for en længere opkvalificering end 4 ugers virksomhedspraktik kan give dem.

En negativ virkning har været at ledige på trods af at de fik et brev, hvor de fik retten til selv at bestemme hvornår de skulle have indsats, ikke valgte at tage kontakt, og de fik derved først en indsats når de var blevet langtidsledige.

5.4. Afsluttende bemærkninger

Samlet set har forsøget været en succes for organisationens udvikling, men en begrænset succes for opnåede resultater i form af færre langtidsledige. Det at organisationen fik muligheden for at selv skulle definere hvilken indsats der kunne give resultater var en stor udfordring for medarbejdere der var vant til at blive processtyret i alle led.

En samlet konklusion må være at friheden har været god for organisationen. Den har givet luft under vingerne samt udviklet en anden faglighed. Friheden for de ledige har for ca. 75 % betydet at de selv klarede sig til næste job uden offentlig service. For de sidste 25 % har den betydet at de ikke har fået den nødvendige forstyrrelse til at træffe de nødvendige ændringer i deres liv.